

Prešernove nagrade na novomeški gimnaziji

Kakor vsako leto, je bila tudi letos na naši gimnaziji Prešernova proslava. Njegovemu spominu smo se oddolžili s kratkim programom. Najprej je Tonček Recelj orisal pot velikega pesnika in povdaril njegovo pomembnost v slovenski kulturi, nato so se zvrstile recitacije, pevski zbor pa je zapel dve pesmi. Ob koncu je tov. profesor Dodič Milan razdelil nagrade za kulturno - prosvetno udejstvovanje dijakov novomeške gimnazije. Nagrade so prejeli: I v a n P o v š e za pesmi, ki so bile objavljene v našem glasilu;

J o ž e S i n t i č

za urejanje "Stezič" in sodelovanje v gimnazijskem listu ;

A l e n k a A u e r s p e r g e r

za sodelovanje v "Stezičah", za uspeh v celju in za pesmi, ki jih je objavila v drugih revijah.

Z l a t a P e s t n e r

za recitiranje na številnih šolskih in novomeških proslavah;

T i t D o b r š e k

za pesmi, ki so bile objavljene v "Stezičah";

G a j s k i V l a d i m i r

za ilustracije in samostojne likovne prispevke.

NAJ ZGRUDI SMRT ČLOVEKA, ČLOVEŠTVO OSTANE,
Z NJIM DO POZNEGA ŠE VEKA ŽIVI, KAR ZANJ STORIM.

Pred sto enajstimi leti je zgrudila smrt človeka, kakršnega pozneje slovenska mati ni več rodila. Človeštvo pa je obstalo; ostal je tudi naš narod. Da živi ta narod danes v takih okoliščinah, ima brez dvoma eno največjih zaslug veliki genij in naš največji pesnik dr. France Prešeren.

Narod brez kulture namreč ni priznan kot narod in je zato zapisan smrti. Čehi, Poljaki, Slovaki in Hrvatje so tedaj že imeli svoje velike literarne ustvarjalce in so zato lahko hitreje in uspešneje budili narodno zavest. Slovenci pa smo imeli takrat tako revno literaturo in kulturo sploh, da s tem bogastvom ni bilo mogoče uspešno zoperstavljanje nacionalnemu tlačitelju.

V jeseni 1812. leta je bil v Zoisovi knjižnici zbran ves Zoisov krog. Pogovor je stekel o slovarju, ki ga je Vodnik že dolgo obetal in o problematiki okrog slovenskega leposlovja. Vodnik je s široko razprtimi zamišljenimi očmi strmел skozi okno na mesto, ki je migljalo v tisočerih lučkah. Počasi je dejal: "Meni se tako zdi, da moramo kulturnemu svetu predvsem dokazati sposobnost našega jezika, njegovo uporabnost v prozi in poeziji. Moje revne pesmi so komaj za našega kmeta. Če bi nam kdo v našem jeziku zapel visoko pesem, da bi prisluhnil ves svet, potem - da, potem... Ampak literat svetovnega format, kdaj se nam rodi?"

Tišina se je naselila mednje. Vodnikove besede so jim odmevale v srcih. Pred njimi se je razgrinjala vsa neizorana ledina slovenskega slovstva...

Žiga Zois se je prvi vzdramil: "Ne bodimo malodušni! Tudi duhovni velikan še zraste iz našega naroda. Morda je že rojen, morda že raste... A ugledati nam je treba pot, pripraviti material, jezik, da nam izkleše iz njega umetnino."

In medtem, ko je Zoisov krog sanjal o velikem poetu, ki bo s krasoto svojih del zagotovil slovenskemu jeziku večnost, je mali France Prešeren ležal na Poljanah v svoji trdi dijaški postelji. Solznih oči je strmел v luči na oknu, kajti stroga gospodinja Liza mu ni dovolila, da bi se pridružil množici, ki se je prelivala po razsvetljenih ljubljanskih ulicah in slavila Napoleonovo zavzetje Moskve.

Ta France je avgusta 1821. leta odšel na Dunaj. Tam je študiral pravo, njegov duh pa je bil že ves v borbi z družbo, ki je bila še vsaj sto let za njim. Po opravljenem doktoratu je odšel leta 1828. z grofom Dubskim na grad Lysice. Tu je preživel kakšen mesec, nato pa v domovino odšel je boj bojvat brez upa zmage in skazal se je koronine prave. Vse svoje življenje je bil nesrečen. V Ljubljani se ni mogel uveljaviti, ker je bil preprostega rodu, ker ni bil bogat in ker je bil iskren in značajan mož ter Slovenec v pravem pomenu besede. Sicer mu pa do neznačajne družbe ni bilo veliko. Bolelo ga je le to, da "vest čisto, dobro djanje, svet zaniščvati se je zagovoril, da le petica da ime sloveče, da človek toliko velja kar plača." V teh trenutkih se je spomnil na svojo mladost, ki mu je sicer rodila malo cvetja, a je vendar minila in srce mu je še dolgo vzdihovalo za njo.

Neuspeh pri ženskah, čemur ni bila kriva le lastna neokretnost, ampak tudi značaj takratne družbe, je povzročil, da je postal Prešeren še bolj potr in zagrenjen. Ker v ženski ni mogel najti prijatelja, se je še bolj navezal na veselo družbo ter na Smoleta in Čopa. Da ljudje niso doumeli njegove poezije, ga ni potrlo. Zadovoljen je bil s pesnijo, če mu jo je pohvalil Čop. Zelo prizadele pa so ga zavrnjene prošnje za samostojno advokaturo, ker je s slednjo upal, da bo dobil Primicovo Julijo. Smrt strica Jožefa, prijatelja Čopa in možitev Julije, sta ga spravila v pravo otopelost.

Zopet zavrnjena prošnja in smrt Andreja Smoleta, sta mu močno razrvali zdravje. Slednjič je l. 1846 le dobil ugodno rešeno prošnjo. Advokaturo je dobil v Kranju. Bolan je opravljal službo do l. 1848, ko je jeseni legel in 8. februarja 1849 podlegel bolezni. Pokopali so ga na Kranjskem pokopališču. "Le ena se tebi je želja spomnila, v zemlji domači, da truplo leži."

Druga in največja Pršernova želja "želje, da zbudil bi slovenščno celo, da bi vrnili k nam se časi sreče," se je začela izpolnjevati kmalu, vsaj v prvem delu. Prešernovo delo je skupno z delom njegovega kroga obrodilo obilen sad. Kmalu so navdušeni narodnjaki začeli orati tudi slovensko ledino proze. Možje, kot Stritar, Levstik, Cankar, so vedeli, kaj je Prešernova želja in nesebično so dali svoj delež.

V javnost pa je prava veljava Prešerna le počasi prodirala. Njegove genialne misli, ki je napovedovala prihodnost stotih let, ki je vo-

dila naš narod skozi stoletje, mnogi niso mogli doumeti. Njegovih umetnin niti Trdina ni umel. Nekoliko jih je dojel Stritar, vendar jih je tudi ta pogosto napačno razlagal. Si pa so se spreminjali in zoreli. Ob koncu 19. stoletja je bil Prešeren vsaj intiligentom že bližji. Spoznali so njegovo veličino, zato so ob stoletnici nje govega rojstva na Dunaju organizirali proslavo v njegov spomin. Da ima še nasprotnike, se je pokazalo ob odkritju njegovega spomenika v Ljubljani l. 1905. Predvsem zasluga reakcionarno usmerjenih duhov je bila, da javnost še dolga desetletja Prešerna ni tako cenila, kakor on to zasluži. Razumljivo je namreč, da kapitalistični družbi Prešeren s svojo idejo ne more ugajati. Mahničeva klérikalna reakcija ga je zavračala zaradi njegovega svobodomija in resnične naprednosti. Plitvi slovenski liberalizem mu je očital pomanjkanje pozitivnih idej. Novoilirski ilešičevščina, ki je po prvi svetovni vojni povampirila v antidemokratskem profašističnem jugoslovanskem uničarizmu, mu je sploh odrekla sleherno zaslugo za slovenstvo in jugoslovanstvo, hoteč ga v svoji oblikovni plitvosti ponižati na stopnjo priložnostnega pesnika zaljubljenih verzov. Ker ni mogla mimo njega, je slovenska buržuazija Prešerna izpreminjala v mrtev spomenik, v breztelesnega rodoljuba.

Svetel vodnik pa je bil Prešeren KP že pred drugo svetovno vojno. Prešeren je po sto letih postajal sodben. Vsak naš partizan je bil izredno srečen, če je v borbi nosil s seboj knjižico Prešerovih pesni. Kdor ni imel vozežij, si je z okorno roko prepisal Francetove verze, ki jih je Prešeren dajal iz svojega srca borcu v srce:

Manj strašna noč je v črne zemlje krili, ko so pod svetlim soncem sužni dnovi.

Mladenči, zdaj se pije...

Ves program OZN je Prešeren napisal že pred 116 leti.

Žive naj vsi narodi....

Da, France. Danes, ko je minilo že čez sto let od tvoje smrti, je tvoj duh med nami bolj živ kot kdaj koli prej. Šele danes te prav spoznavamo. Ti si nam najboljši vodnik. Če se bomo držali tvojih misli, bomo najbolj gotovo na pravi poti. Clej, France, vremena Kranjcem so se že zjasnila. Tvoj narod je svoboden in samostojen. S tvojimi umetninami pa se lahko postavimo ob bok vsakemu drugemu narodu.

Vendar tvoja ideja še ni do konca uresničena. Mi mladi smo zdaj na vrsti, da do konca uresničimo tvoj program Zdravljice.

Vse si dal svojemu narodu: svojo srečo, umetnost, svoje srce in svoje življenje. Prešibek je moj razum, da bi mogel izbrati besede, ki bi zadostovale za zahvalo. Vendar ti me boš razumel tudi, če ti v imenu navzočih rečem v preprosti slovenski besedi hvala, hvala France!

Tonček R. celj

Seminar za vodstva MDB

Med semestralnimi počitnicami je CK LMS organiziral 6-dnevni seminar za vodstva mladinskih delovnih brigad.

Na seminarju, ki je bil zelo uspešen, so predavali znani organizatorji MDB iz prejšnjih letih.

Glavno delo seminarja se je odvijalo po skupinah, kjer so udeleženci obravnavali razna vprašanja, ter so na osnovi dosedanjih izkušenj prišli do zaključkov, ki jih bo CK upošteval v letošnji organizaciji.

Letos bodo zopet dva delovišča: v Srbiji od Maločišta do Vadišinega Hana in v Makedoniji od Demir kapije do Gevgelije. Novomeška brigada bo šla v Srbijo in verjetno v začetku počitnic. Na zvezno delovno akcijo naj bi letos odšli samo najboljši delovni mladinci in bi jim bilo to kot nagrada.

Poleg tega bo odšla iz Novega mesta brigada na lokalno delovno akcijo. Iz naše gimnazije sta bila na seminarju Schmit Uka in Metod Štrumbelj.

Obisk na TBC

Nihče še ni omenil obiska našega literarnega krožka in folklore iz učiteljišča na oddelku za pljučne bolezni, meni pa se zdi to pomembno, pomembno bolj od česar koli drugega.

Vse skupaj smo si izrislili pravzaprav sami. Pa pravijo, da mi mladine naredimo ničesar sami od sebe. Program je bil zelo prijeten. Prvi folklorni točki so sledile pevska (iz učiteljišča), recitacija (Kati Smrečnik in Andrej Bartelj - Od železne ceste),

spet harmonika in petje, recitacija, folklora. Z j9žetom sva prebrala eno izmed svojih črtic.

Ne morem povedati, koliko hvaležnosti smo poželi. Gledala sem tiste velike, odprte oči žensk in moških, ki niso vedele, kako se nam bi zahvalile; tista lepa telesa, še polna življenja, a na skrivaj bolna. Moram reči, da so bili ti gledalci še najbolj veseli folklorne točke. (Saj so nekateri sami doma iz Bele Krajine). Program je ljubko napovedovala Zlata.

Ob zakuski se nam je lepo zahvalila gospa dr. Severjeva, ki je bila ves čas tako dobra z nami; primarij bolnice, dr. Smrečnik pa je dejal: "To je tako lepa gesta, tako lepo od vas, da ste nastopili tukaj, da vam ne morem povedati!"

Alenka Auersperger

Scapinove zvijače

Dijaki IV. a in IV. b r zreda gimnazije so se pred nedavnim predstavili javnosti z Moliеровo komedijo "Scapinove zvijače". Igro je režiral prof. Marjan Dobovšek, kostume je po večini posodil Ljudski oder iz Ljubljane, šminkanje pa sta opravila tov. Šegedinova in tov. Kralj. Sceno je pripravil Čibe Blažon, kot igralci so nastopili: Jože Gričar, Janez Korošec, Stane Repše, Mišo Andrižanič, Andrej Bartelj, Marta Košir, Mija Jakše, Marjeta Morela, Slavko Plavec, Franc Bartolj, Zvone Pelko in Vinko Bele.

Vsi igralci so bili to pot prvičkrat na odru, vendar so se ^z dobro voljo in z vztrajnim delom v igro dobro vživeli in predstavili Moliеровe junake v lokaj realni podobi.

Premiera je bila 17. decembra v Novem mestu. Občinstvo je bilo z igro zelo zadovoljno in je ob koncu nagradilo nastopajoče z dolgotrajnim ploskanjem. Uspeh na prvi predstavi je vspodbudil nastopajoče, da so se z igro še dvakrat predstavili v Novem mestu, gostovali pa so tudi v Straži, Trebnjem, Šentjerneju in Kostanjevici. Povsod so želi navdušeno priznanje gledalcev.

S temi gostovanji so letošnji maturanti prenesli delček kulturnega razvedrila tudi izven Novega mesta in tako prispevali svoj delež k dvigu kulturnega življenja na Dolenjskem.

Metka Valentiščič

A.A.

Literarni krožek

To polletje smo začeli s popolnoma novo obliko dela v literarnem krožku. Ne beremo več svojih del, v glavnem na sestankih samo debatiramo. Na vsakem izmed sestankov si damo nalogo, da bomo prebrali eno izmed del sodobnih avtorjev, potem pa se o tem delu pogovarjamo. To se pravi, da je smisel literarnega krožka seznaniti mlade ljudi s sodobno umetnostjo. Doslej smo se pogovarjali o Garcii Lorci, Mišku Kranjcu, Saganovi, ne bomo pa prezrli Johna Johnsona, Don Passosa, Kajetana Kovića, Menarta, Grozdane Olujić - t.j. literature s sodobno tematiko, Nameravamo se seznaniti z ostalimi vejami umetnosti; z likovno, glasbeno in filmsko umetnostjo. Hodili bomo tudi na izlete, to se pravi, prirejali bomo literarne večere. Prvi tak večer je bil na Jesenicah, priredili smo ga srednješolci iz Celja in Jesenic. Šli bomo še v Idrijo, Brežice in še marsikam. Še vedno je čas, da se vključite v naš krožek: vsakdo lahko pride na sestanke našega krožka, komur je kaj do lepe besede in kdor hoče kaj več vedeti o sodobni umetnosti.

DVOJNO SREČANJE

Pred kratkim smo se pomerili v odbojki dijaki novomeške in kranjske gimnazije. Izbój se je končal za nas zelo žalostno, saj smo dekleta izgubile vse tri sete, nič boljše pa ni bilo s fanti, ki so prav tako izgubili tekmo. Gostom se je poznalo, da imajo za sabo precej vaje, medtem ko smo Novomeščanke pokazale, da smo prvič na igrišču, saj smo za tekmo izvedele šele predzadnji dan.

Fantje so igrali precej dobro in bi lahko zmagali, škoda le, da je Pavlin vstopil v igro šele proti koncu. Gostje so za služeno zmagali, saj so z odlično obrambo in močnimi udarci pokazali lepo znanje v odbojki. Zdi se mi, da manjka našim fantom le skupna vaja.

Slišala sem, da bo povratno srečanje čez 1 ali 2 meseca.

S tem znanjem, ki ga imamo, predvsem dekleta, se pod kranjskimi mrežami ne moremo pokazati. Nujno potrebna je vaja, čeprav je še zelo pozno. Nam, dekletom, se pozna, da nismo vajene trdih udracev, zato prosim fante, da bi kdaj vadili z nami, kar bo nam in njim zelo koristilo. Želela pa bi, da bi bili o podobnih tekmovaljih pravočasno obveščeni, saj se tako samo osramotimo.

Mateja Kožuh

Tudi v košarki so še gostje iz Kranja zelo izkazali. Z urnimi prodori in z odličnimi zadetki od dalec in izpod koša so popolnoma onemogočili naše igralce. Naši so jim odgovarjali le z redkimi napadi, pa še to je napadal po večini Bele Vinko, ki pa ni bil siguran v metu na koš. Na splošno je igra potekala še kar v hitrem tempu.

Rezultat je sicer porazen, če pa pomislino, da so trije kranjski gostje v Moštvu Triglava, se nam ždi razlika takoj manjša.

Kranjska gimnazija: Novomeška gimnazija; 109:52.

Mai

ZLACANA RUSNIČNOST

"Martini!" je dejal majhen moški z basom, ki je Pierra presenetil. Nikoli si ni mislil, da ima lahko tako majhen človek tak glas. Molče je natočil in potem opazoval moškega, ki je počasi in z užitkom pil. Bar se je postopoma praznil. Pierre je pogledal na uro. "Še pol ure," je naveličano vzdihnil. Bar ga je utrujal s svojo neobičajno praznino in z nesimetrično postavljenimi mizami. Podzavestno se je zatopil v premišljevanje.

,Jutri je zopet moj prost dan. Z Micheline bova šla kosit kam ven; v kako restavracijo s teraso. Micheline ima tako rada terase. Toda - gotovo bo poleg Marcel. Zadnje čase je vedno z nama. Prav vsiljiv je postal. Čudno, nikoli si nisva bila dobra prijatelja. Toda Micheline ga rada vidi. Tudi ona se je spremenila. Nič več se ne zanima...'

"Še enega!" Debeli glas je Pierra vrgel iz premišljevanja. Nejevoljno ga je pogledal in natočil.

,Ta Marcel mi ne gre iz glave. Tako je zgovoren in priliznjen. Ni mi všeč. In Micheline ga tako rada posluša. Govori o stvareh, katerih se meni zdi nesmiselno govoriti. O vsaki stvari zna povedati toliko. Le kje jemlje toliko besed? Jaz ji nisem nikoli veliko govoril. Da, premalo sem bil zgovoren. Nisem ji znal s sladkimi besedami razkrivati svoje ljubezni. Menil sem, da je to sploh nepotrebno, da Micheline ve, kako zelo jo ljubim... Morda, morda pa so se njena čustva spremenila? Kaj, če me ne ljubi več? Neumnost! Kakšne misli mi sploh prihajajo na um! Na vse zadnje bom postal še ljubosumen! Ne, prav utrujen sem. Toda, kaj mi je spet? Vse me nekako vznemirja...'

"Plačam!" Bas ga je iztrgal iz premišljevanja. Zdrznil se je.

,Najbrž je šofer, je pomislil Pierre, ko je gledal roke moškega, ki je prešteval denar.

,Vraga, naj bo!' Pierre je postal srdit.

"Au revoir!" je zadonelo od vrat... Pierre je samo pokimal in začel pospravljati.

Previdno je zaprl vrata in po prstih odšel k postelji. Na njej je ležala Micheline. V mesečini se mu je zdela tako očarljiva, da mu je bilo takoj žal vseh neizrečenih misli. Tiho je legel. Ni se prebudila.

oooooooooooo

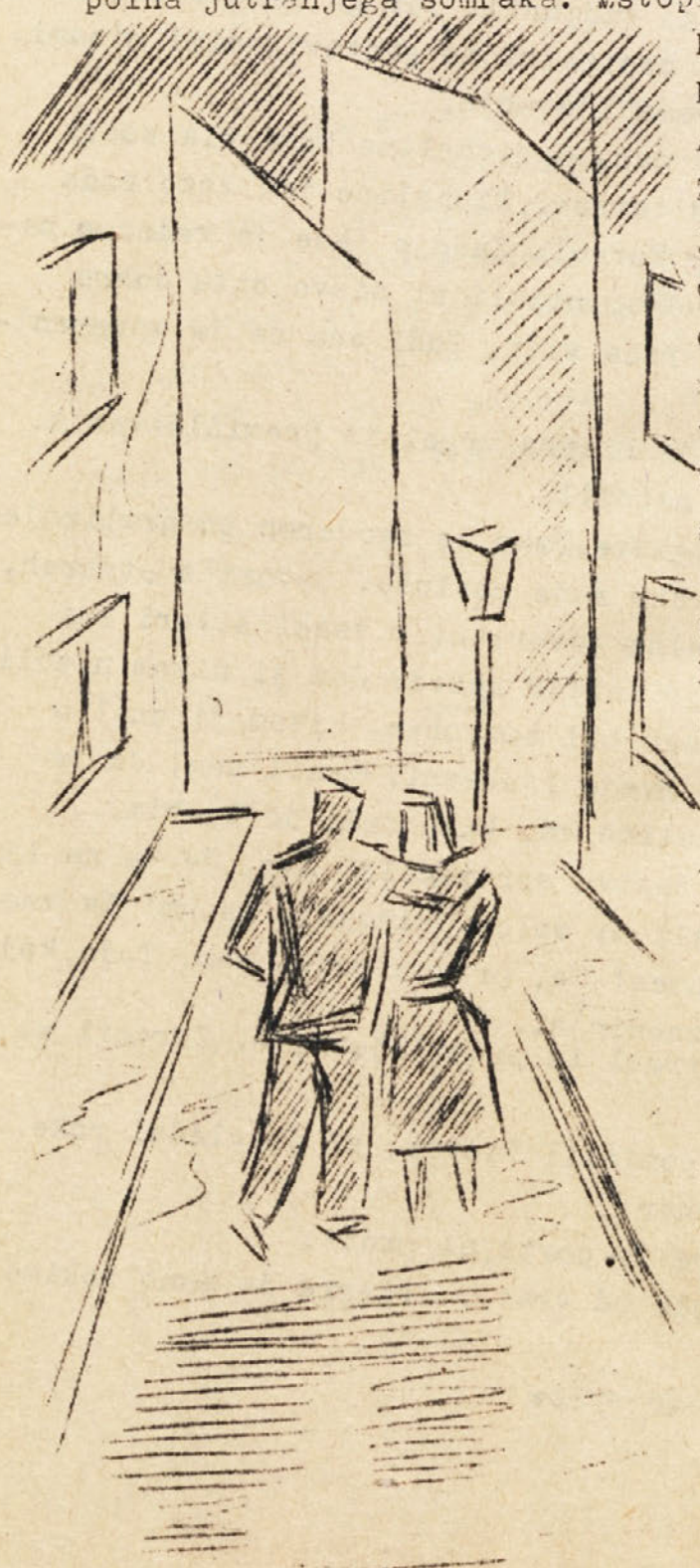
Pierre se je nemirno premaknil; zbudil ga je šum, ki je prihajal iz kopalnice. Skozi priprte oči je opazoval sobo, ki je bila polna jutranjega somraka. Vstopila je Micheline. Pierre je gledal,

kako si je česala dolge črne lase, ki jih je imela po svoji materi Alžirki. Oblečena je bila izbrano. Zelo je pazila na svojo obleko. Ko jo je Pierre tako gledal, je nenadoma opazil, da ima Micheline na desni nogi raztrgano nogavico. Nasnehlil se je; vedel je, kako je natančna in zato ga je to začudilo. Vendar se ni dosti zmenil in počasi se je zopet pogrznil v spanje.

Med tem je Micheline opravila svojo toaleto. Z žalostnim nasmehom in pomilovalno je pogledala Pierre in odšla.

oooooooooooo

Vrata so se s treskom zaprla. Pierre je hotel odpreti oči, toda svetloba ga je zaščemela v oči. Skozi priprte oči je opazoval Micheline, ki je ravno prišla in se je preoblačila pred ogledalom. Pogled mu je zdrsnil preko njenih ramen navzdol... Nenadoma se je spomnil, da je zjutraj opazil raztrgano nogavico na desni nogi. Sedaj je ni bilo. Še enkrat mu je pogled zdrsnil

od gležnja do kolena. In vendar je zjutraj bila! Saj se mu je še čudno zdelo, da Micheline nosi raztrgano nogavico. Nehote je pogledal na levo nogo. Kako? Ne, saj to ni mogoče! Raztrgana nogavica je bila na levi nogi.

Čisto preprosto je spoznal: 'vara me!' Prišlo je tako nenadoma, da ni mogel verjeti. Hotel je še enkrat pogledati, toda Micheline je že odšla. Ne, to ni res! Ona me ne more varati. Tolikokrat mi je zatrjevala, da me ljubi. Marcel? On je! Kdo drugi?! Zato je bil zmeraj z nama. Seveda, on ji zna govoriti. Jaz ji nisem nikoli govoril o njenih očeh... Bil sem srečen, da sem jo ljubil. Prepričan sem bil, da je tudi ona srečna. Toda sedaj, ta trenutek... Kako se je moglo zgoditi kaj takega! Misli brez zveze so mu prihajale na um z bliskovito hitrostjo. Ni mogel verjeti. To, da ga Micheline vara, ga je presunilo, da je obležal kot ohromel. Vedno je mislil, da ga ima rada, kot on njo. Mislil je, če ljubi on njo, mora tudi ona njega. Iskal je srečo. Našel jo je; toda ta sreča je bila varljiva. Bila je kot ponarejen kamen, ki se lažno svetlika v žarkih sonca. Spoznal je, da ni dovolj, če je srečen samo on.

Ni mogel več vzdržati. Oblekel se je in odšel ven. Micheline ni več videl. Hodil je po ulicah kot mesečnik. Po glavi so mu rojile temne misli in ga morile s svojo težo, v srcu pa se mu je porajalo ljubosumje. Ljudje so se začudeno ozirali za njim, on pa jih ni videl. Bil je tako sam s svojimi mislimi, v reki ljudi, ki ga je vodila v neskončnost.

oooooooooooo

Mrak se je spuščal nad Pariz. Pohlepno je segal po ulicah, najprej se je pol stil zakonitih, potem pa se nezadržno polasčal še ostalih. Luči in raznobarvne reklame so se začele prižigati. Pariz je zaživel.

Daleč izven središča mesta se je na pločniku zbirala gruča ljudi.

"Kaj se je zgodilo?" je vprašal brivec Maurice.

"Samomor," je dejal Jean Coup, majhen, zamaščen trgovec.

"Kenda je skočil s tele hiše!"

"Samomor? In skočil je?" je povzel Maurice.

"Moral bi si izbrati kak drug način."

"Na primer vrv," je dejal debeli Jean.

"Vrv, to ni sigurno," je odvrnil brivec. "Moj bratranec se je hotel obesiti, ker ga je varala žena, pa se mu je utrgala vrv in je sedaj že teden dni v bolnici zaradi zlomljene noge. Tam preklinja vrv in ženo."

Prihajalo je vedno več ljudi. Vsi so se zgrinjali okoli Pierra, ki je ležal na robu pločnika. Leva noga mu je visela na cesti. Nič se mu ni poznalo, da je skočil, samo glavo je imel čudno postrani, kakor da gléda narobe obešeno sliko. Oči je imel odprte. Njegove začudene oči so strmele v prve prižigajoče se zvezde, kakor da se ne morejo načuditi nečemu, kar je videl med zvezdami samon.

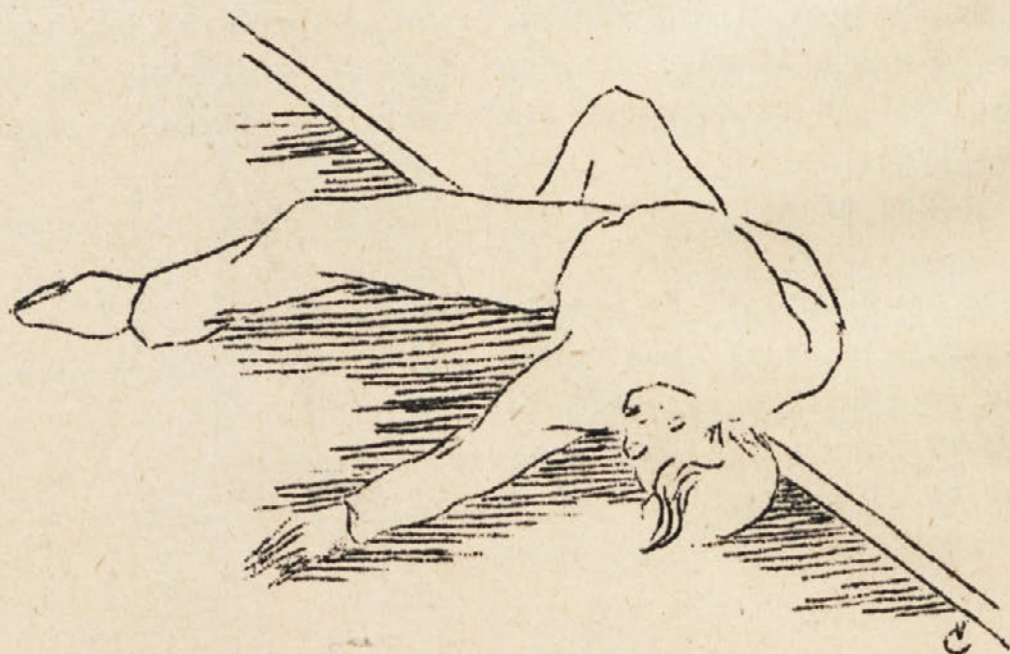
Pariza ni ganil njegov pogled, ne njegova usoda. Pariz se ni zmenil za to spremembo, ob kateri se je celo pošalil. Samo življenje je začudeno poledalo tega nebogljenega človeka, ki je klonil že ob prvem razočaranju.

oooooooooooo

Pozno zvečer je Julien Marais, službujoči čuvaj reda, vpisoval: Danes, 23. novembra. 1953, si je vzel življenje Pierre Sassaré iz devete avenije...

"Julien!" Vrata so se sunkovito odprla. Na pragu je stala njegova sestra Pascale.

"Julien, dobil si sina! Ime smo mu dali Pierre...."

Alenka Auersperger

Pismo prvič zaljubljene deklice

Ti fant
z modrozelenimi očmi,
kje so jutra
z bisernim stebлом?

Kje, kje so hišice
iz dobrote
in ljubezen
za take otroke.

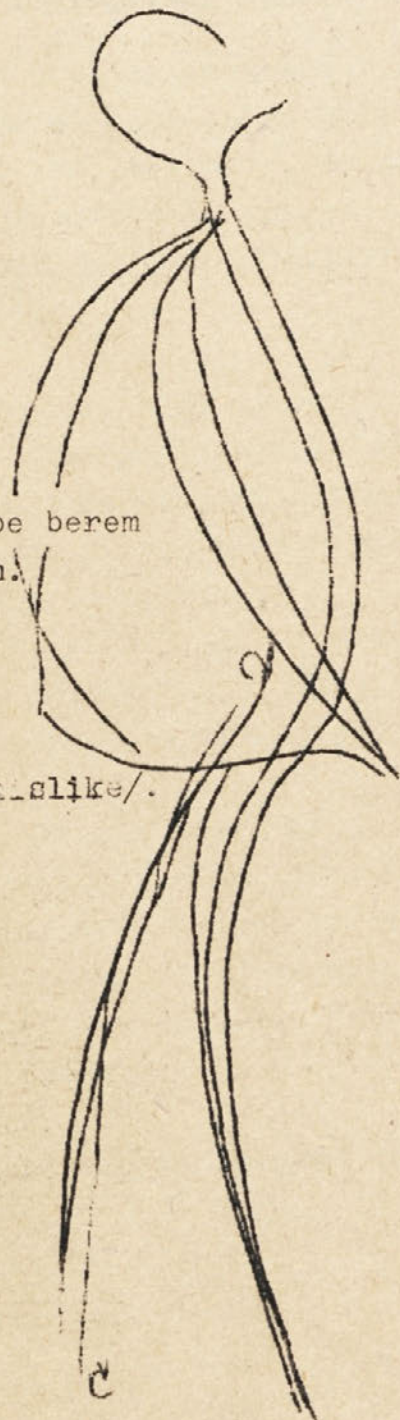
Ti fant
z modrozelenimi očmi,
verjemi mi,
prosim,
da sem že odrasla;
saj že ljubezenske zgodbe berem
in tudi tako vse razumem.

(Potem mi še povej,
če zbiraš znamke
ali kaj takega.
Jaz zbiram iz čik-gumij in slike/.

Ti fant
z modrozelenimi očmi,
kje je, kje
košček tiste modrine,
ki pomlad nariše
in srebrni metulji,
so se mar vsi poskrili?

P.S.

Ti fant
z modrozelenimi očmi
prosim,
kmalu mi odpiši.

Alenka Auersperger

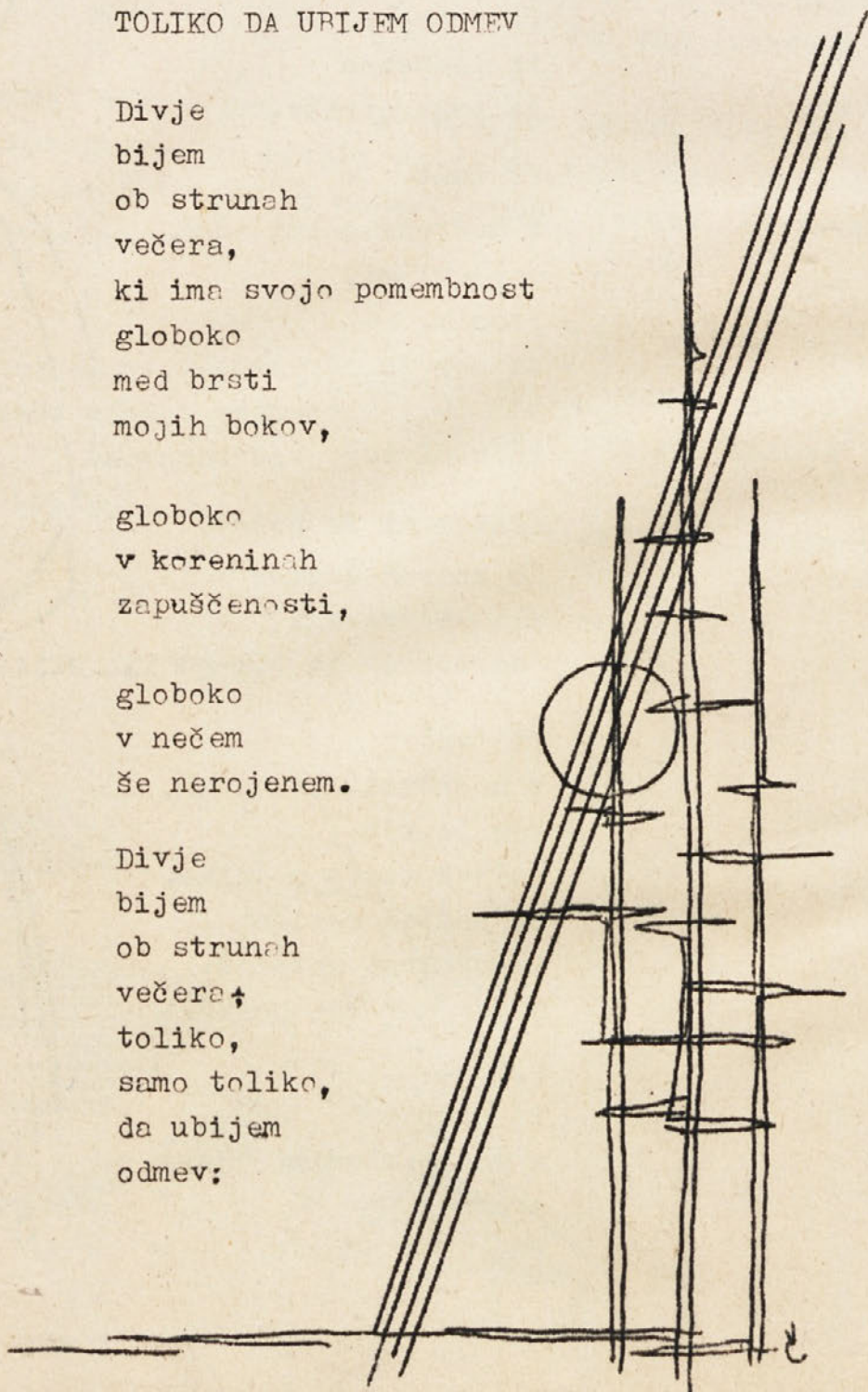
TOLIKO DA URIJEM ODMEV

Divje
bijem
ob strunah
večera,
ki ima svojo pomembnost
globoko
med brsti
mojih bokov,

globoko
v koreninah
zapuščenosti,

globoko
v nečem
še nerojenem.

Divje
bijem
ob strunah
večera;
toliko,
samo toliko,
da ubijem
odmev:

Jošip

Ivekova Angelika

/Novela/

"Ivek, nocoj bi šla na ples."

Slekel je prepoteno perilo, sezul umazane čevlje, vse vrgel v kot in molčal. Potem sta molčala oba; njemu se ni ljubilo govoriti, ker je bil preutrujen, ona pa je molčala, ker je vedela, da ji na vprašanja ne bi odgovarjal. Našobila je usteca in ga pogledala izpod obrvi - takrat ji je bilo devetnajst let. Stopila je k oknu in privila radio.

"Prosim te, Angelika!"

Vedela je, da jo ne prosi, niti ji ne ukazuje, toda ugasnila je vseeno. Zasukala se je v pusu, ga kljubovalno pogledala in srdito pičila: "Kaj pravzaprav hočeš, Ivan? Ne morem te več razumeti. Dan za dnem bi bil samo doma. Nikamor te ne mika. Nočeš v gledališče, niti v kino ne na ples. Čedalje bolj čuden si..."

Izd takega grizenja je bil dober ali slab; včasih je bil dobre volje in jo je poljubil, drugikrat pa je zaloputnil z vrati in z zavihanimi rokavi pobegnil na vrt. Molčal pa ni nikdar dolgo.

"Ivek..."

Kadar ga je tako poklicala, je pomenilo, da ga razume in da mu hoče pomagati. Tudi on je vedel, kaj pomeni to ljubkovalno ime in kaj hoče doseči od njega. Obrnil se je. Pričakovala je, da bo dejal: "Saj veš, da sem utrujen; Angeli. Pusti me že vendar v miru..." Imela je pripravljen odgovor, saj sta govorila vedno eno in isto, zato sta se tudi že dodobra poznala.

"Danes ne greva nikamor!"

Kljubovalno ga je opazovala, si prizla ustnice in nemirno menčala z nogami.

"Kako nikamor?" je zasmehljivo vprašala.

"Preveč sem utrujen."

"Dobro. Grem pa k Mariji..."

"Marija ima goste."

Vzdihnila je in se naslonila na mizo. Pod tankim krilom so bile jako vidne nemirne oblike nog in stilistično grajenih bokov, skozi prozorno bluzo je dihala mehka rjava polt.

"Ne razkazuj se kot..."

Zaloputnila je z vrati in odšla k Mariji. Tako je naredila vedno, kadar sta se sporekla.

"Dober večer, Marija."

"Dober večer, Angelika."

Z Marijo sta bili prijateljici. Delali sta skupaj v istem podjetju in sta bili druga drugi velikokrat zelo potrebni. Ker sta se dobro poznali, sta se tudi brez predsodkov obiskovali.

"Angelika, moja prijateljica," je je predstavila Marija.

Potem so ji vsi po vrsti, kot so sedeli, ponudili roko in jo sprejeli v svojo sredo. Angelika je sedla k tretjemu, ki ga je predstavila Marija samo z imenom. Marjan - to ime ji je Marija že večkrat omenila. Sklepala je, da je to verjetno tisti njen fant, ki ga je tako skrivala. Na njem ni videla sicer nič posebnega, vendar pa je bil simpatičen in zgovoren. Kar zavidala je Mariji, ker je imela tako odlične goste: šef nabavnega oddelka, zidarski mojster in njen fant, ki je bil nemara celo kakšen direktor ali kaj podobnega. Angelika ni imela v svoji hiši nikdar takih ljudi. Kadar je vabil Ivek, je pripeljal na dom svojega delovnega tovariša. Potem sta pila in kadila. Ko sta se že opila, je Ivek spraševal, če je še kaj žganja v steklenici in, če ni vina, naj gre ponj... Nato sta se spotikala ob Angeliko in se ji približevala s smrdljivima obrazoma.

"Lepo ženo imaš," je žlobudral prijatelj in je prijel Angeliko okrog vratu.

"Ha, ha. Misliš Angeliko? Res, res je lepa ta moja golobičica, samo z drugimi moškimi hodi ta golobička. Ti je še ne poznaš." Angelika ga je pahnila od sebe in zbežala k Mariji.

"Imaš tudi ti goste?" jo je potihoma vprašala Marija in ji pomežiknila. To je pomenilo isto, kot bi jo vprašala, če je prišel spet Ivanov prijatelj in če spet pijeta. Odkimala je. Marija jo je zaskrbljeno pogledala, Angelika pa se je nasmehnila, ker jo je zabavalo. Čisto drugače je namreč slišati: "Gospodična Angelika, izvolite, prosim..." To ji je dejal šef nabavnega oddelka - človek, ki je nekaj pomenil. To je bilo prijetneje kot pa Ivekove neslanosti in ukazi: "Po vino!"

Nikdar ji še ni dejal, kar sta bila poročena; "Angeli, pripravi boljše kosilo, ker dobiva obisk", ali pa: "Angelika, skuhaj pravo kavo, ker dobiva odlične goste!" In vendar si je Angelika tako želela gostov.

Marijin fant je bil zelo prijazen; celo preveč prijazen in natančen. Prevelika pozornost Angeliki ni ugajala, ker se potem ni dalo izmakniti družbi niti za en sam trenutek; takoj so povzročili paniko in strah, kam je odšla, kaj je z njo, da si ji ni kaj pripetilo, ko ji je bilo slabo in podobno... Bolj je ljubila razbito družbo; tako je nase navezala navadno dva moška, ki sta ji dvorila. Potem je bilo Angeliki slabo. Oni drugi moški, ki je zadnji ostal pri njej, ji je spregovoril nekaj prijaznih besed, kot n.pr.: "Dovolite, gospa Angelika, da vas pospremim po stopnicah..." Odgovor je bil seveda čisto preprost in hladen: "Prosim, če ste že tako prijazni." Naslednje vprašanje: "Kje pa je vaš mož, gospa Angelika?"

"Doma. Nekaj ni z njim v redu, pa tudi nič kaj rad ne zahaja z doma..."

"Oho! Tako. Čudno."

Ko bi ljudje Ivana Staniča ne poznali, bi govorili o njem čisto drugače. Ko bi bil tujec, bi se gotovo plazili okrog njegaja in poizvedovali, kdo je, če namerava še dolgo ostati v vasi in od kod prihaja; celo to bi hoteli vedeti, kako je tam živel, kjer je bil doslej. Tako pa jim je bil poznan še iz otroških let in se zanj niso toliko zanimali. Najbolj pa jih je seveda zanimalo, kako bo živel, ker ni imel zemlje in je po starših podedoval edino bajto in vrt.

Dosti se od takrat, ko mu je bilo sedem let in je zapuščal vas, ni spremenilo. Ljudje so bili isti, ostale so iste navade, opravljivi jeziki so imeli spet mnogo povedati. Ivan pa se za vse ni zmenil. Pustil je ljudi v miru in si je popravljal bajto. Sprva so vaščani molčali, ker so bili prepričani, da jih bo prišel prosit za prvi kos kruha, ki ga bo pojedel. Smatrali so, da je v mestu propadel in se je sedaj skesano vrnil, toda motili so se.

"Še za hlapca ne bo, ker se je pomeščanil," je govorila Martinčkova in razvnela govorice. Ivan je ostal do vsega miren.

Popravil si je hišo, jo pokril z opeko, zgradil si je nov vodnjak in senjake... To je še bolj dražilo vaške jezike. Govorili so, da je denar poneveril pri kakšnem podjetju ali pa ga je celo ukradel. Zanimalo jih je, da je bilo joj, a nihče se ni ponižal, da bi ga obiskal. Celo bolj so ga zasovražili; oni so živeli na zemlji po dvajset, tudi trideset in še več let, pa si niso mogli narediti v vsem tem času vodnjaka, on pa je živel na očetovini komaj leto. - niti ne - in si je že toliko opomogel.

Tudi, če je koga prijazno opogovoril, mu največkrat ni odvrnil. Val novega razočaranja je povzročil, ko so zvedeli vaščani, da ne hodi v cerkev in da je v organizaciji. Obljubljali so, da ga bodo nekje na samem pričakali in pretepli. Ivan Stanič, bolj proletarec kot kmet, je začel trdo življenje na deželi. Spoprijel se je z zaostalostjo, s hudobnimi jeziki, ki so ga hoteli oblatiti pri mestnih ljudeh in uradništvu. Hoteli so ga oblatiti pred organizacijo, da bi ga vrgli iz nje, da bi mu zaprli pot v vse urade, da bi bila zanj vsa vrata zaprta.... Toda Ivan se je boril: njegovi starši so se tudi borili - očeta so ubili Italijani, mati pa je umrla, ko se je zadosti nahladila po gozdovih, in tudi on je hotel biti borec... Njegove starše so sovražili tudi zato, ker so bili pri partizanih, vsa vas pa je večinoma pomagala belim.

Ivan se je boril in, čeprav je bilo nepravilno razmerje bojujočih se strani, je začutil, da zmaga ni več daleč. Ljudje so ponehali z zmerjanjem. Spoznali so, da je Ivan trden značaj, delaven in duševno močan, da se nikogar ne ustraši. Začeli so ga spoštovati. Tega, da ne hodi v cerkev, mu sicer niso odpustili, toda proti organizaciji niso imeli nič več toliko povedati. Čez čas, ko je Ivan končaval delo, so se umirili in mu niso več nagajali.

Potem so nekega jutra pospremili Ivana Staniča do avtobusne postaje. Niso mu prirejali ceremonialnega odhoda, toda poslovili so se z njim vsi vaščani.

"Ta Ivan ni tako slab človek!" je zaključila Martinčkova. In ker je njena sodba vedno obveljala, je obveljala tudi tokrat.

Kar nenadoma se je razvedelo po vasi, da je Ivek pobegnil v Ameriko, da je tam pri sorodnikih in da dobro služi. Vaščani niso verjeli, ker je bila novica zelo nejasna, Ivan pa jim je postajal bližji

in so se že vsi vživeli v to, da bo živel v njihovem okolju.

Angelika si je med tem, ko je bil Ivan pri vojaki, uredila življenje po svojem ukusu. Vsak večer je imela goste; nikdar se ni dolgočasila - sprva jo je največkrat obiskovala Marija, ko sta se pa z Marijo sprli, jo je pa obiskoval samo še Marjan. Že prej ji ni posebno ugajal, toda bil je simpatičen in zgovoren - njej pa je bilo komaj devetnajst let in še nekaj, poleg vsega ji je bilo tudi dolgčas. Z Marjanom sta zašla v intimne odnose. Obiskovala sta plese in zakotne zabave; Marija jima ni hotela nagajati, ker Marjan že ni bil več njen pravi fant, ampak bolj gost in prijatelj. Angelika je zaživela in začela spoznavati najlepše strani življenja, ko ji je pisal Ivan, da so ga pri vojaki odpustili in da bosta takoj odpotovala na deželo, ko se vrne; to pa pred vsem zaradi rojstva...

Nekega jutra sta se pojavila v vasi Ivan in Angelika. Ivana so se ljudje razveselili, ko so ga spet videli. Toda nerodno jim je bilo vprašati, čigavo dekle je tista gospodična z visokimi petami in tako našminkana, da je bilo že kar neokusno. Ko jim je povedal, niso verjeli; šalili so se, da bi inel verjetno res rad takšno ženo; to, da ga že mogoče res mika, ker se je v mestu razvadil, a se bo že moral zadovoljiti s tistim, kar raste pri njih naokrog... Tako so mu povedali.

Ivan je slutil, da ga čaka druga še strašnejša bitka. V tej bodo uporabili vaščani vsa znana dejstva o njegovih starših in o njegovem mladostnem življenju. Predvsem pa se je bal za Angeliko, kajti vedel je, da bo sitnarila kljub temu, da ji ne bo potrebno delati, kot sta se domenila, predno sta odšla na deželo. Ni verjel, da bi se znala tako kmalu prilagoditi novemu okolju, da bi opustila okusno oblačenje, lepotičenje in sprehajanje,

Že vnaprej je predvideval, kaj vse si bo izmislila in kaj vse bo govorila Martinčkova.

Ljudje so sprevideli, da se Ivan ni šalil. Prve reakcije so se že kazale. Spet so ponavljali stare klevete. Toda vse so še dopoldnili; si jih na novo izmislili ali pa jih predrugačili. Angelika je bila čedalje svežejša. Okolje jo je spremenilo. O njej so govorili še strašnejše stvari kot o Ivekovi materi; spotikali so se ob sleherno oblačilo, ki ga je oblekla, videli so sleherne čevlje - spoprijazniti se niso mogli s tem, da si barva ustnice. Če je imela še tako preprosto frizuro - preprostejšo kot kmečke deklina iz vasi - so se zaletavali v njo in vpili, kakšne sračje gnezdo ima. Kakšno je bilo šele potem, ko se je Angelika pripravljala na rojstvo!

Govorili so, da je vsa Staničeva kri prekleta in da se bo sama pogubila... Toda tudi Angelika ni molčala; prve dni je jokala, potem se je skopala nad Iveka, vpila nanj, ga preklinjala, ker jo je pripeljal v to pusto vas, nato pa se je izražala o babnicah, da so coprnice, da niso vredne, da bi vse podušil in podobno. Prijateljica ji je bila neka frklja, ki je prenašala pošto od nje k vaščanom in obratno. Postajalo je napeto vzdušje. Babnice so se domenile, da jo bodo nekje ujele in jo oskuble do golega, jo našeškale po zadnji in jo pognale do tja, od koder je prišla.

Ivana je bilo prvikrat resnično strah. Angelika mu je pšla iz rok, ko sta se preselila na deželo, kajti bilo je tako, da je hotela imeti vse, Ivek pa ji ni mogel ustreči. Potem ga je zasmehovala ... Pozno v noč se je vračal z dela, vzel ključ z okna in se potihoma, brez večerje spravil spat. Zjutraj je ob treh spet vstajal. Ni vprašal, če je zajtrk, ker ga največkrat ni bilo, tudi s sabo ni vzel veliko ali pa nič. Če je bila Angelika dobre volje, mu je pripravila, sicer mu pa ni.

Prvi otrok je bil rojen brez običajnih ceremonij. Nihče se ga ni veselil. Prišel je na svet kot plod Ivekove neuravnovešenosti in nepremišljenega ravnanja. Angeliki je bil samo v napoto; ljudje pa o tem otroku niso hoteli nič vedeti niti slišati. Dvomili so, če ni tudi ta zaplojen od koga drugega, kakor je bil nekoč Ivek.

Na pomlad je odšel Ivek ponovno k vojakom. Sprejeli so ga. Angelika je ostala sama z otrokom. Zmerjanje je pojenjalo, vendar prenehati ni in ni hotelo. Angelika se je že nekoliko unešla. Ni se hotela več zanimati za vse klevete, ki so jih izrekli o njej. Odslovila je svojo prijateljico in se je spoprijateljila s staro devico, ki je vsak dan šepela v cerkvi in jo ljudje zaradi tega niso marali. Odslej sta spali skupaj in si na ta način krajšali čas, prihodnjo pomlad pa je tudi to odslovila. Angelika se je v nekoliko mesecih močno popravila; postala je debelejša in polnejša, prej blede lica so oživila. V njenih kretnjah ni bilo več dekliške igrivosti in živahnosti, v njih je počivala razigrana ženskost - nenasična pohotnost. Ženske so pravile, da je divja, kakor samica, ko se goni, da je hujša od Ivekove matere. Ljudje, ki jim je Angelikina divjost ugajala, so govorili, da je dovolj, če pogleda moškega samo enkrat...

Znano je bilo, da so že hodili fantini trkat na njena okna, vendar ni bilo nič in so odšli. Skušali so jo, toda če bi se skušnja posrečila, bi mislili zares. Večkrat se je slišalo ukanje od Ivanove hiše. in pijano zvižganje. Ženske so se bale za svoje moče, ker je bilo zadnje pomladansko vino močno in je vsakogar razgrelo, Angelika pa je bila že tako opojnejša od vina in je imela večjo moč od alkohola.... Na pomlad je tudi Angelika brstela, toda počutila se je preveč osamljeno in preveč žalostno, da bi se tega zveselila.

Edini moški, ki je redno zahajal k Ivanovi Angeliki, je bil poštar, ki je prinašal Ivekova pisma. Oglašal se je dvakrat tedensko; vaših pa je zavil v Ivekovo hišo tudi, ko ni imel pošte... Ljudje so spletli iz pošt rievih obiskov pregrešno življenje, ki sta ga uživala z Angeliko. Govorili so, da bo zaplojen kmalu drugi otrok, če se Ivan brž ne povrne od vojakov. Sprva so govorili o Angelikinih pregrehah na vsa usta, sedaj pa so začeli govoriti tiše, kajti njeno življenje jim je postajalo zanimivo. Govorili so tako potihoma, ker so se ženske bale, da se bodo neko jutro raznesle govorice tudi o njihovih močeh, kako so trkali na njeno šipo in kako zaspani so prilezli iz Angelikine sobe... Celó o poštarju niso vedele več toliko povedati, slutili pa so, da se v Ivekovi hiši dogaja nek velik greh... /konec prihodnjič/

Vid Korar

Iskal sem te

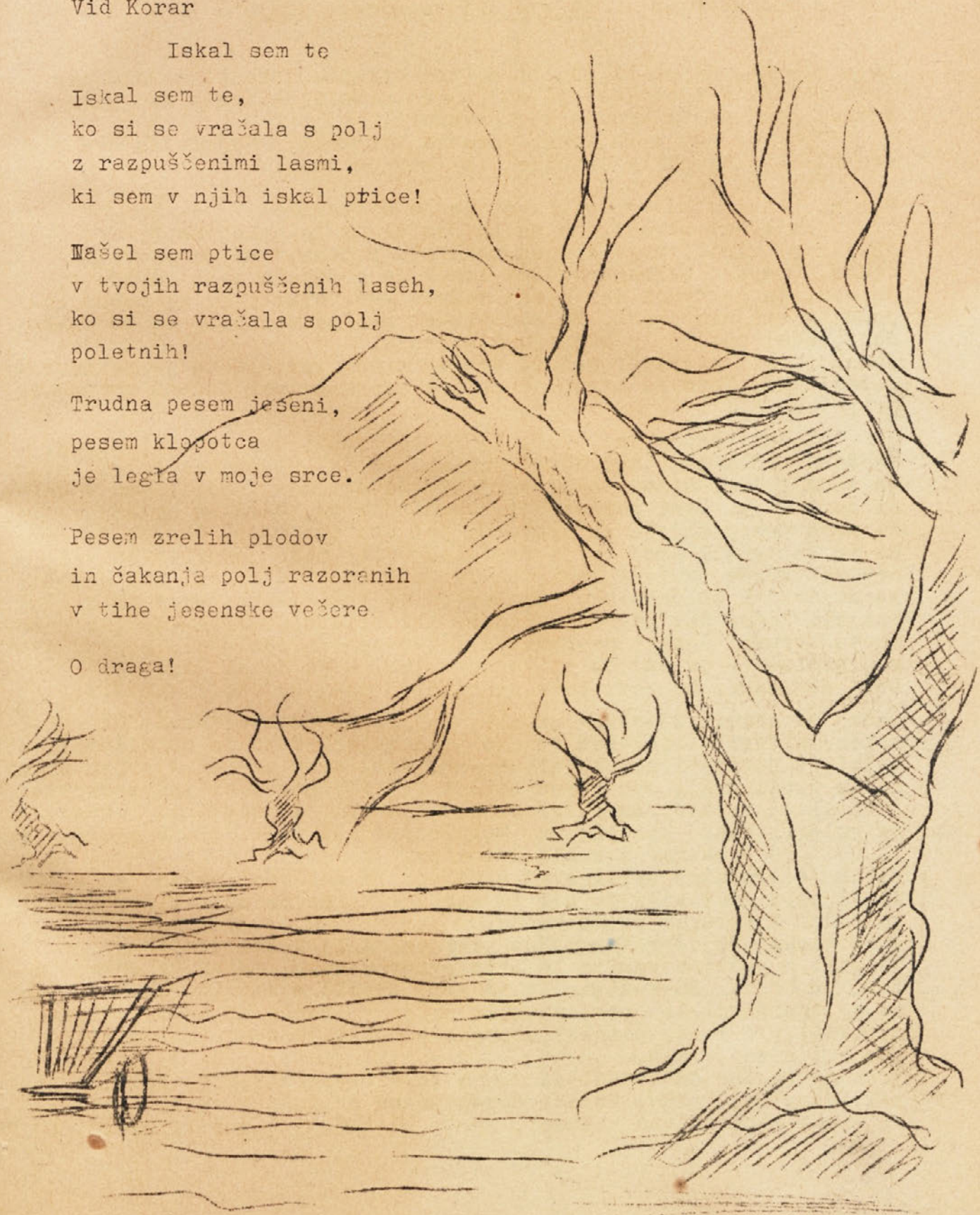
Iskal sem te,
ko si se vračala s polj
z razpuščenimi lasmi,
ki sem v njih iskal ptice!

Našel sem ptice
v tvojih razpuščenih lasch,
ko si se vračala s polj
poletnih!

Trudna pesem jeseni,
pesem klopotca
je legla v moje srce.

Pesem zrelih plodov
in čakanja polj razoranih
v tihe jesenske večere

O draga!

Za nagradni natečaj

Alenka Auersperger

Za dve uri večernega ognja

Bala sèm se, da ne bi začeli na tej strani. Tako bi morala jaz prva povedati zgodbico - pa saj nisem nikoli doživela kaj pomembnega; zdaj ne bi vedela kaj povedati.

"Dobro, Petja in Tomy, povejta kar-koli." Najmlajša dva sta sramežljivo našobila ustnice in Tomy je dejal:

"Kaj pa jaz vem."

Petja, tisti s kuštravo glavo, pa je dostavil:

"Raje bom skrbel, da ne bo jenjal ta le ogenjček."

"Saj res, vidiš, moja koruza bo kmalu pečena," se je pohvalil Janez. Gospa z bakrenordečimi lasmi je povedala neko anekdoto, pa vem, da je drugi dan nisem vedela več. Nikoli si ne morem zapomniti smešnih zgodb. Pa saj vendar smo se zmenili, da bo vsakdo povedal zgodbo iz svojega življenja. Janez je bil starejši moški, vendar nisem verjela da je petintridesetletni. Topo je strmel v konček svoje na pol pečene koruze in pripovedoval:

"Zadnji dan vojne. Vem, da je ta zadnji dan pomenil mnogo. Vsakomur. Sam sem imel doma družino. Pa saj razumete; štiri leta in zadnji dan. Nisem mogel verjeti. Zadnji dan. Hodili smo v kolo ni po štirje. Sami razcapanci; spominjam se, kako je nekemu vojaku pred menoj zijala na hrbtu na pol osušena rana. Obveza se je še in še trgala proč in jo svežila. Poleg mene je pripovedoval nek vojak, da ima dve kozi, pa da je - imeti dve kozi kar dovolj; za zajtrk ti že da mleko. Zvečer pa si tudi lahko segraješ mlečni riž ali kašo, no, pa če zbarantaš pri mlinarju malce koruzne moke, so še koruzni žganci povrhu. Pazljivo sem ga poslušal, njegov svet sem poslušal - pa saj še ni konec vojne - je dejal čisto potihó bolj sam zase. Ne vem, kako je bilo... mož, vojak, tovariš...

Tedaj je oficir SS-ovcev ukazal, naj se počinejo. "Nach fünf Minuten-weiter!" Videl sem vojaka pred seboj, kako so mu zažarele oči. Začel je pobirati koščke slame - ne vem, kako je mogla priti slama na ta pusti kraj, obrobjen samo z redkimi smrkami in borovci. Pobiral je vejice, suho travo, zbral skupaj in zanetil. H kraju je položil nekaj krompirjev. Mogoče pet ali šest. Okamenelo smo zrlili to igro - skoraj z rahlo žalostjo. Vojak je brezumno netil svoj ogenjček in nakladal vejico za vejico. Tisti hip, plamenček je bil že kar velik, pa je zakrilil z rokami in padel z obrazom proti ognju.

"Was machst du, der Narr? Hebe deinen Maul, hoch!" Vojak se je dvignil - puškino kopito je bilo pripravljeno, da ga še enkrat udari po hrbtu. SS-komisar pa je samo brnil s svojimi škornji, da so se krompirji in ogenj zgubili nekje v travi. Ko se je oficir odmaknil, je vojak poiskal krompir - našel je samo tri in jih spravil nazaj v žep.

Četa je trudno odšla dalje. Nismo se več pogovarjali. Bilo je preveč žalostno, težko. Vojaki zadaj so se pridušali, kleli, nekdo, ki vsega tega ni več razumel, je tu in tam živo zapel, zaklel in se

spet smejal.

"Kaj poje, norec?" so se jezili vojaki spredaj. Drugi pa so dejali: "Pustite ga. Zmešalo se mu je."

Spet pet minut čakanja.

Vojak s tremi krompirji, tisti, ki je bil ves čas tiho, je dejal na pol šepetaje:

"Fantje, da mi boste povedali, kadar se bo bližal."

SS-oficir je nekje spredaj sedel na posekano smreko in kadil. Ogenj je bil precejšen. "Gotovo bi bilo dovolj žerjavice za te tri krompirje," je pomislil.

Tisti hip pa je SS-oficir vstal, si popravil obleko, nameril na vojaka in ustrelil. Na pol pečeni krompir je ostal na odmrli žerjavici; vojaki so nemo krenili dalje, ne da bi kdo komu tudi potihoma kaj povedal.

Nisem mogel verjeti.

Zadnji dan.

"Saj vojne še ni konec. Nikoli je ne bo konec..." sem dejal sam pri sebi.

Nekaj časa nismo govorili. Nesmiselno bi bilo kaj reči. Kasneje je nekdo dejal:

"Spomnil sem se nekaj... Povedal vam bom..."

"Vlado, ne... ampak ne o vojni... Ti tako živo pripoveduješ o življenju v taboriščih, ne o tem, ne pripoveduj zdaj o tem!" je prosila gospa z bakrenordečimi lasmi. "Nočem slišati več o vojni." Nisem mogla razumeti, da je to rekla ženska, tista s štirimi otroki, družino, Petjo in Tomyjem. Vedno sem mislila, da naredi življenje človeka neobčutljivega. Za vse neobčutljivega.

Vlado je povedal zgodbo iz svoje mladosti. Iz srca smo se mu smejali - tisto z maturo in profesorji je bilo res smešno. Koruze so bile med tem že pečene. Potihoma smo drobili črno kožo mlečnobeke koruze.

"Kaj si zdajle premišljeval, Vlado?" je vprašala gospa z bakrenordečimi lasmi svojega noža.

"No, nekaj... nekaj lepega..."

"Si mislil name?"

"Da."

"Tudi jaz sem mislila nate."

Vem, da sta si globoko z zrla v oči. V tistem pogledu je bilo nekaj dobrega, mehkega, razumnejšega; mislim, da je bila to ljubezen. Kasneje sem večkrat opazila, kako je zrla vanj z velikimi, sivomodrimi očmi; z napol otroškimi besedami je pripovedovala.

"Tomy je videt zaspan, morali bomo kmalu domov. Pa še precej hladno je. Te zebe, Vlado? Si ne bi oblekel pulover?"

Zdaj bi morala jaz povedati zgodbo iz svojega življenja? Najlepši doživljaj? Dogodek? Kaj? Spominjala sem se, kako smo včasih pisali šolsko nalogo s tem naslovom. In napisala sem:

"Vsak človek ima mnogo lepih in žalostnih doživljajev. Tudi jaz. Zame je bil najlepši dogodek..."

Potem sem se zagledala v košček šipe na pol umazane od krede - fantje so tudi gobo metali v njo, pogled mi je zdrsel na vrt sosednje hiše. Med peskom sta se igrala punčka in deček, gotovo nekaj let starejši od nje. Sredi igre sta se sprla. Deček ji je podrl piškote in potice, ki so se sušili na travi. Deklica je pobrala lopatico in z njo zagrozila fantku, ga prijel za lase in odvedla proč. Majčkena punčka s kitkami...

... Živo sem se sponinjala svojih piškotov iz ilovice. Mama mi ni nikoli kupovala igrice.

"Če bi bila pridna, bi ti že kaj kupila," je rekla, "tako pa nisi, in ti ne bom kupila ničesar." Tudi kasneje nemara nisem bila nikoli pridna. Čeprav sem si tako zelo, zelo želela pučk in medvedka s svileni pentljo.

Nekega dne sem opazila, kako sta se mož in žena v pritličju sosednje hiše poljubljala. Kako daleč je bil ta svet od šolske naloge. Čudno lep, dovršen, zame nedotakljiv. Ženska je potem postiljala posteljo in brisala prah. Koliko ljubezni je bilo v vsakem njenih gibov! Po zajtrku je spet poljubila moža in on je odhajal - gotovo v službo.

Skrivaj sem si sama želela tak svet; toplino našega doma in malo ljubezni. Pa so mi vedno pravili, kako sem čudna. Pa nisem bila čudna; samo sovražila sem tiste umazane laži, ki so mi jih pravili. Tako nisem nikoli pisala dobrih spisov. Končala sem šolsko nalogo.

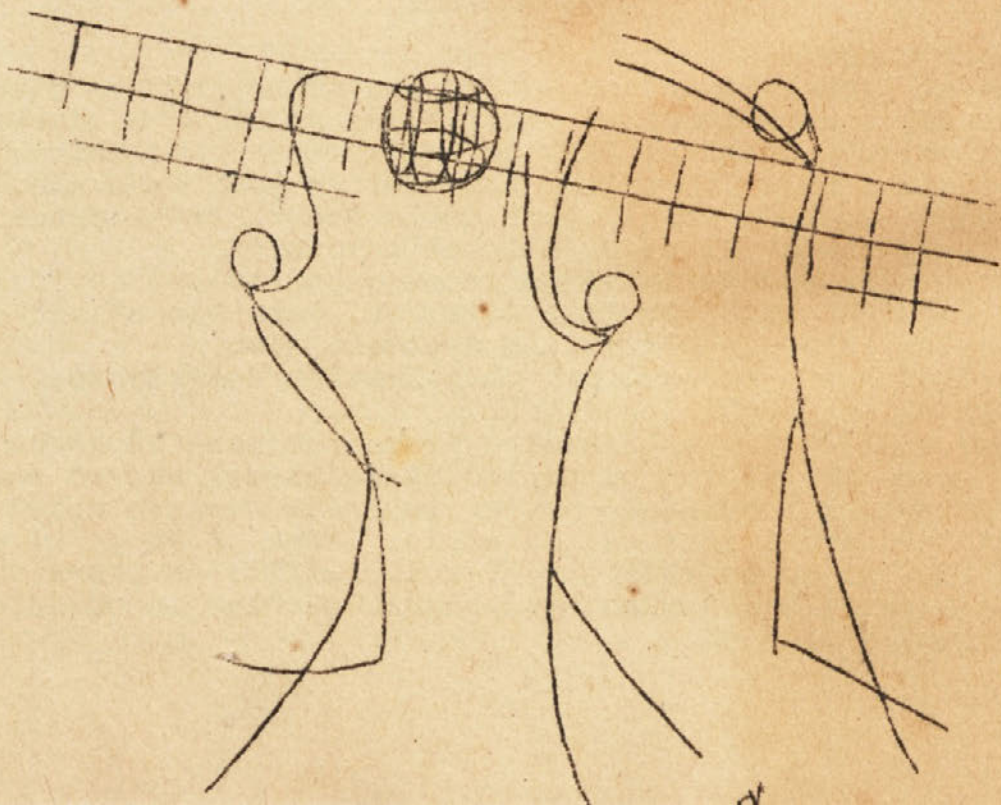
"Najlepši doživljanj je bil, ko mi je mama kupila žogo, ko smo se igrali na travniku.

"Ne vem, kaj sem še napisala. Niti malo resnice ni bilo v tistih nalogah.

Kako naj zdaj povem zgodbico? Svojo zgodbico, Začela sem z neko pravljico. Včasih mi jo je pravila stara mama. Tako živo mi je ostala v spominu pravljica o Jurku, ki je iskal strahu. Ne vem, kako sem začela praviti to pravljico.

"Ampak zgodilo se je čisto zares," sem rekla. Tomy in Petja sta poslušala z odprtimi usti, vsi so poslušali mojo pravljico, povedano s kretnjami o Jurku, ki je iskal strahu in ga ni našel. Nemara da strahu sploh ni.

Gotovo je bilo zelo pozno, ko smo pogasili ogenj in odšli domov. Pri stari mami so že ugasili luč; mislila sem na vojaka s tremi krompirji na koruzo; ne vem, kaj mi je bilo, da sem jokala. Nemara sem res čuden otrok.

Tonček Recelj: Govor na Prešernovi proslavi

Metka Valentinčič: Scapinove zvijače

Metod Štrumbelj: Seminar v Ljubljani

Alenka Auersperger: Nastop na pljučnem oddelku

Alenka Auersperger: Naš literarni krožek

Tonček Recelj: Podelitev Prešernovih nagrad

Mateja Kožuh: Tekmovanje med kranjsko in našo gimnazijo

Mladi literat prinaša:

Mai: Zlagana resničnost

Alenka Auersperger: Pesmi

Josip: Ivekova Angelika

Vid Korar: Pesmi

Alenka Auersperger: Za dve uri večernega ognja

"Stezice", glasilo novomeških gimnazijcev, izdaja uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik Jože Sintič, tehnički urednik Srečko Kosmina, za Mladega literata odgovarjata Zlata Pestner in Alenka Auersperger, za kulturno rubriko je odgovorna Katica Smrečnik, za aktualnosti odgovarja Tonček Recelj, ilustrir: Gajski Vlado, za SŠ in MO je odgovorna Uka Schmid.

Naslovno stran 4. štev. je narisal Čibe Blažon.

4. štev. je izšla v nakladi 250 izvodov.

Cena posameznemu izvodu je 20 din.

Naslov: "Stezice", gimnazija Novo mesto.

